

Leeswijzer herprioriteringsruimte Begroting 2015

Aanleiding

Vanaf de begroting 2015 is er per programma inzicht in de (financiële) herprioriteringsruimte. In de Rekeningcommissie van 10 oktober is afgesproken dat er een nadere toelichting op deze herprioriteringsruimte zou komen. Daarnaast is toegezegd dat inzichtelijk wordt gemaakt hoe de herprioriteringsruimte benut kan worden t.b.v. de kaderstellende rol van de Staten (bij het indienen van moties en amendementen op de begroting 2015).

Wat is herprioriteerbare ruimte?

De herprioriteerbare ruimte geeft indicatief weer welk deel van de begroting op enig moment in de (beleidsmatige) heroverweging kan worden betrokken. En wanneer de bijbehorende financiële middelen afweegbaar en herinzetbaar worden. Herprioriteerbare ruimte is dus niet hetzelfde als vrije, nog niet belegde middelen: aanwending voor nieuw of ander beleid houdt in dat het ten koste zal gaan van bestaand beleid (principe van oud-voor-nieuw-beleid).

Waar kan ik de herprioriteerbare ruimte terugvinden?

In de begroting 2015 is in deel A per programma een grafiek opgenomen met de herprioriteerbare ruimte. De grafieken met de herprioriteringsruimte zijn afgeleid van de tabellen uit begrotingsdeel A met de vigerende beleidsnota's incl. eindejaar looptijd. Op het moment dat het vigerende beleid:

- Nog doorloopt, zijn de bijhorende financiële middelen niet herprioriteerbaar;
- Is afgerond, zijn de bijbehorende provinciale middelen, vanaf het begrotingsjaar dat er een afweegmoment is gepland, herprioriteerbaar;
- Is afgerond en het gaat om de inzet van geoormerkte financiële middelen (bv. doeluitkeringen Rijk), zijn de middelen herprioriteerbaar binnen het doel waarvoor ze oorspronkelijk zijn verstrekt.

De herprioriteerbare ruimte is dus het saldo van de totale financiële middelen minus de reeds aan vigerende beleidskaders gekoppelde en daarmee niet afweegbare middelen.

Waarom is de herprioriteringsruimte in beeld gebracht?

Om de (financiële) vraagstukken, die tijdens het begrotingsjaar op de provincie afkomen, accuraat en snel het hoofd te kunnen bieden, is handelingsruimte en flexibiliteit nodig. Met een krimpend financieel perspectief wordt het principe van oud-voor-nieuw-beleid steeds leidender. Dat biedt de mogelijkheid om nieuwe beleidsopgaven en/of komende bezuinigingen (deels) op te kunnen vangen. Om dit te realiseren is er behoefte aan inzicht in de concrete besteding van onze middelen en de hiermee te behalen doelen en prestaties. En wanneer die doelen (incl. financiële middelen) heroverwogen kunnen worden.

Wanneer kan de herprioriteringsruimte worden aangewend?

In de begroting 2015 is per vigerende beleidsnota (zie deel A) aangegeven op welk moment er een nieuw afweegmoment van beleid zal zijn. Op zo'n afweegmoment besluiten de Staten of het beleid kan worden gecontinueerd (incl. inzet van financiële middelen) of dat het beleid kan stoppen of op een andere wijze wordt vormgegeven. Met andere woorden, vanaf het begrotingsjaar dat er een nieuwe afweging van beleid plaatsvindt, zijn de financiële middelen herprioriteerbaar en kunnen de Staten keuzes maken ten aanzien van de inzet van deze middelen.

Moties en amendementen begroting 2015

In het geval Provinciale Staten binnen de begroting financiële ruimte willen creëren ten behoeve van een specifiek onderwerp, dan zijn er de volgende opties bij het indienen van moties en amendementen bij de PS-behandeling van de begroting 2015:

- Met een amendement geven PS een concrete wijziging van de begroting aan. Hier moet direct in het amendement de dekking worden aangegeven. Deze dekking kan worden gevonden:
 - In de vrije begrotingsruimte (zie Statenvoorstel, tabel 1, blz. 10);
 - Binnen de bestaande begroting d.m.v. toepassing van het principe van oud-voor-nieuw-beleid.
- Bij een motie verzoeken Provinciale Staten het college een wijziging voor te bereiden of verder uit te werken waarbij de Staten:
 - Direct de dekking bij een voorstel aangeven;
 - Aan GS de opdracht geven bij een eerstvolgend integraal afweegmoment dekking te vinden.

Daarmee hoeft PS, anders dan bij een amendement, hetgeen wordt voorgesteld ook minder exact/gedetailleerd te omschrijven en wordt de uitvoering er van opgeschoven in de tijd. In het tweede geval wordt bij voorkeur aan GS een richting meegegeven in welk herprioriteerbaar beleidsterrein die dekking gezocht moet worden. Als die richting wordt meegegeven kan via een Statenvoorstel incl. begrotingswijziging ook eventueel tussentijds door PS het besluit worden geëffectueerd. Anders moet tot het eerstvolgende integrale afweegmoment wordt gewacht.